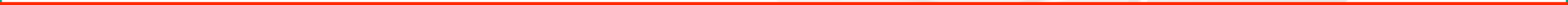

Introduksjon

Artikkelskriving på Wikipedia

Frode Inge Helland
Kunsthistorie.com

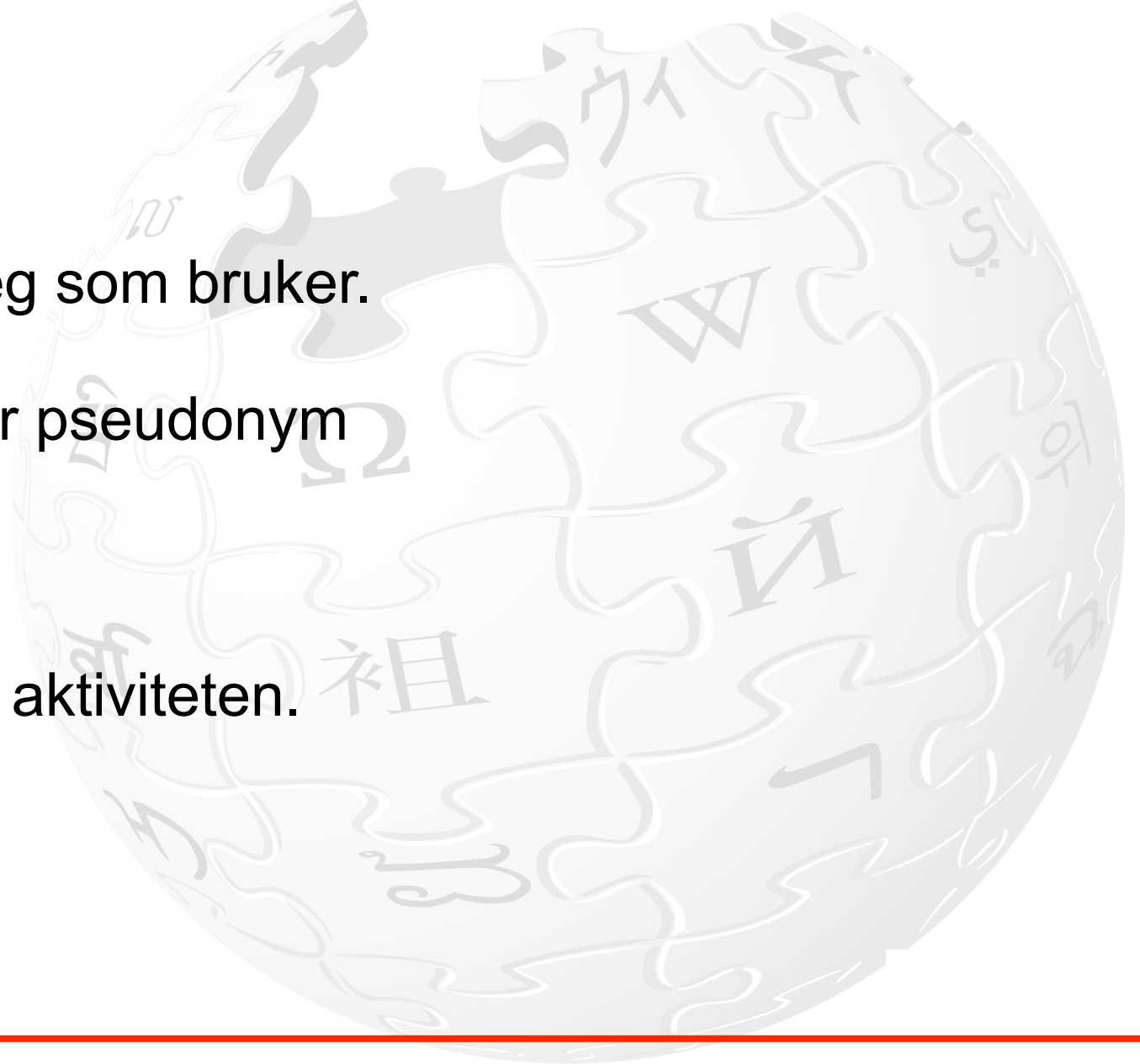

Nettsamfunn

- Wikipedia er et nettsamfunn.
 - Man får et digitalt sosialt nettverk. I mange tilfeller med personer man bare kjenner under pseudonym.
 - Nettverket byr på et stort og variert kompetansespekter.
 - Man kan delta på mindre, uformelle sammenkomster og bli personlig kjent med andre wikipedianere.
-

Hvordan bli en del av dette?

- Man **bør** registrere seg som bruker.
- Man **kan** opptre under pseudonym
- Man **må** bidra.
- Man **må** opprettholde aktiviteten.

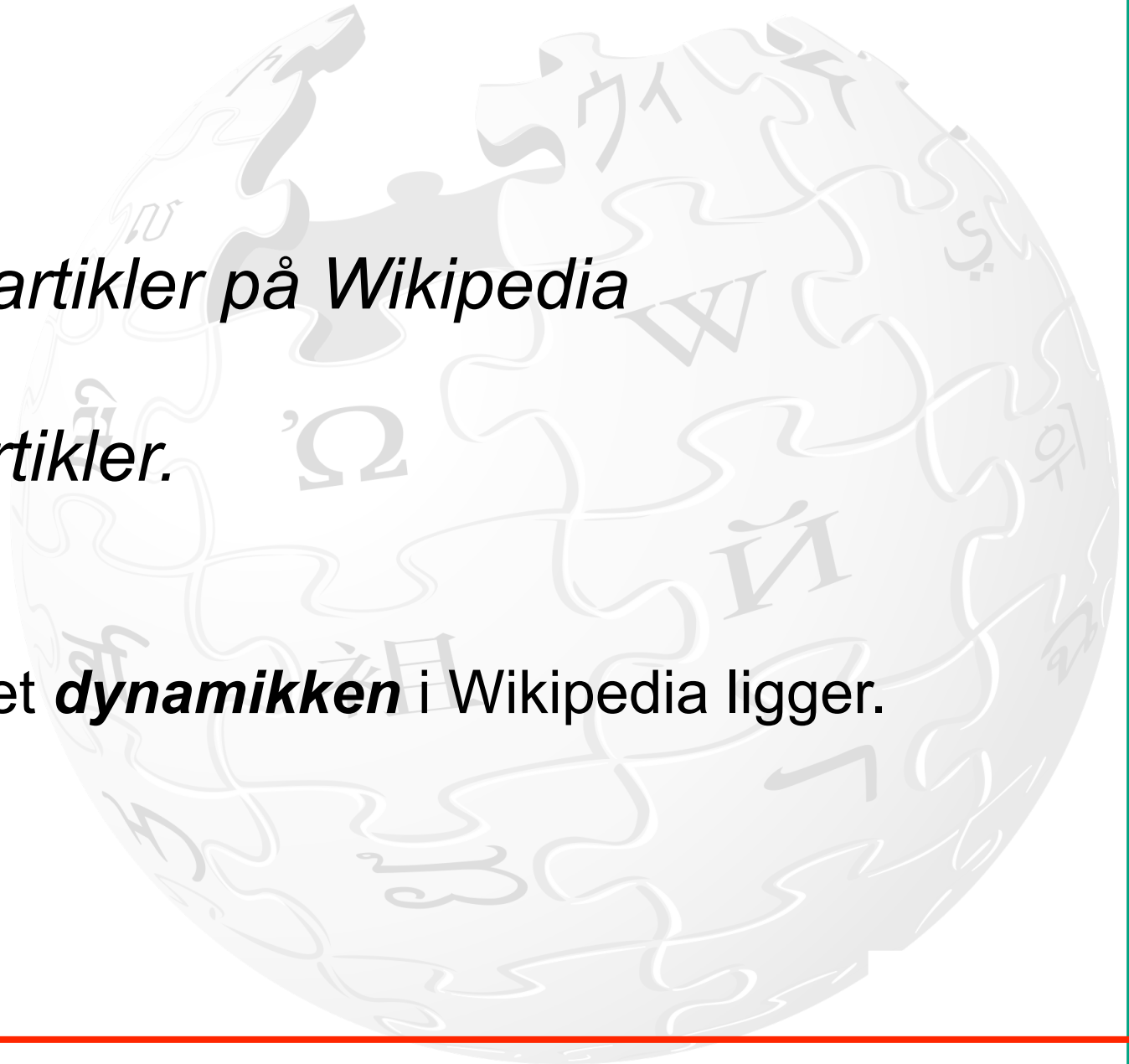
Kollektivt samarbeid

- Artiklene skrives, korrigeres og utvikles av hvem som helst, oftest med skjult identitet.
 - Man må akseptere at det er et kollektivt arbeid.
 - Man må akseptere å bli rettet på.
 - Man kan ikke ha eierforhold til artiklene
 - Man kan ikke regne med at arbeidet blir kreditert
 - Man må kunne glede seg over at det en har gjort blir forbedret av andre.
-

Viktig å huske

- *Man skriver ikke artikler på Wikipedia*
- *Man skriver **PÅ** artikler.*

Det er i dette prinsippet **dynamikken** i Wikipedia ligger.

Søsterprosjekter

- **Commons.** Lagringssted for delt multimedieinnhold
 - **Wiktionary.** Fri ordbok
 - **Wikibooks.** Bøker og manualer
 - **Wikiquote.** Sitatsamling
 - **Wikikilden.** Originale tekster
 - **Wikispecies.** Oppslagsverk over dyre- og plantearter
 - **Wikinytt.** Nyhetstjeneste med fritt innhold
-

Hvordan i allverden begynner jeg?

Registrer deg!

- Du bør begynne med å registrere deg.
- Det er gjort på minutter.
- Du kan registrere deg under fullt navn. Hvis du ikke vil det, kan du registrere deg under pseudonym, f. eks. forbokstavene dine og fødselsåret ditt ell.

Hvordan registrere seg?

- Hvis man ikke er registrert, vil man møte oppfordring til registrering hver gang man vil redigere noe, eller opprette artikkel.

Artikkel [Diskusjon](#)

Opprett

Søk

Oppretter Reisealter

- Du er nå i ferd med å opprette en ny artikkel. Når du trykker «Lagre siden» vil artikkelen publiseres umiddelbart, skriver. For å eksperimentere, bruk [sandkassen](#).
- Hvis du er ny på Wikipedia finner du hjelp på [velkomstsiden](#).
- Før du oppretter artikkelen bør du ha gjort deg kjent med [hva Wikipedia ikke er](#) og prosjektets [relevanskriterier](#) for blir slettet. **Spesifikt er Wikipedia ikke en plass for selvpromotering, reklame eller tilfeldig informasjon.**

Du er ikke **logget inn!**

Din IP-adresse vil lagres sammen med din redigering i sidens redigeringshistorikk. For å unngå at IP-adressen din røpes, [registrer deg](#) nå.

A A «» || «»

▶ Avansert

▶ Spesialtegn

▶ Hjelp

+

- Klikk på lenken, trykk Enter.

Logg inn

Følgende skjermbilde kommer opp:

Spesialside

Logg inn eller opprett en konto

Logg inn

Er du ikke registrert? [Opprett ny konto.](#)

Ny bruker? Å registrere seg tar bare noen sekunder. Ingen e-postbekreftelse er nødvendig. Velg et **brukernavn** og passord og klikk «Opprett ny konto». Husk at brukerkontoer skal forveksles med kjente historiske eller nålevende personer.

Språk: [Dansk](#) | [Deutsch](#) | [English](#) | [Español](#) | [Français](#) | [Føroyskt](#) | [Íslenska](#) | [Italiano](#) |

Brukernavn:

Passord:

Husk meg på denne datamaskinen (i maks 180 dager)

[Har du glemt påloggingsdetaljene dine?](#)

Klikk på lenken og trykk *Enter* (eller dobbeltklikk),

Opprett konto.

Følgende skjermbilde kommer opp:

Opprett konto

Har du allerede et brukernavn? [Logg inn.](#)

Skriv inn ordene som dukker opp i boksen nedenfor for å hjelpe oss å beskytte oss mot aut

CAPTCHA:

Språk: [Dansk](#) | [Deutsch](#) | [English](#) | [Español](#) | [Français](#) | [Føroyskt](#) | [Íslenska](#) | [Italiano](#) | [Neder](#)

Brukernavn:

Passord:

Gjenta

passord

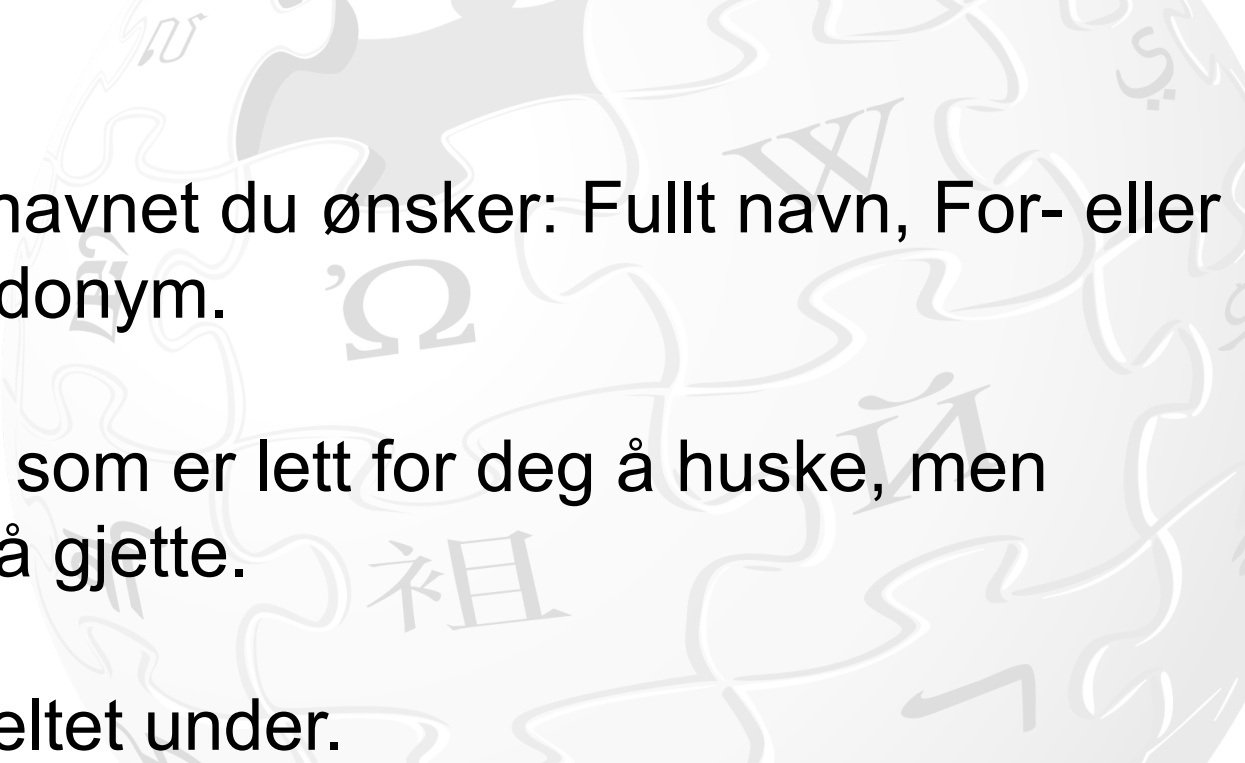
E-post:

E-post (valgfritt men anbefales): Muliggjør at andre kan kontakte deg uten å
passord om du glemmer det.

Du kan også velge å la andre brukere kontakte deg via brukersiden din uter

Husk meg på denne datamaskinen (i maks 180 dager)

Identitet og passord

1. Velg språk
 2. Skriv inn det brukernavnet du ønsker: Fullt navn, For- eller etternavn eller psevdonym.
 3. Skriv inn et passord som er lett for deg å huske, men vanskelig for andre å gjette.
 4. Gjenta passordet i feltet under.
-
-

Identitet og passord

5. Skriv inn den e-postadresse du ønsker å benytte.
6. Kryss av for *Husk meg på denne . . .*
7. Gå deretter til øverste felter og skriv inn de fordreide tegnenetallene som står over.

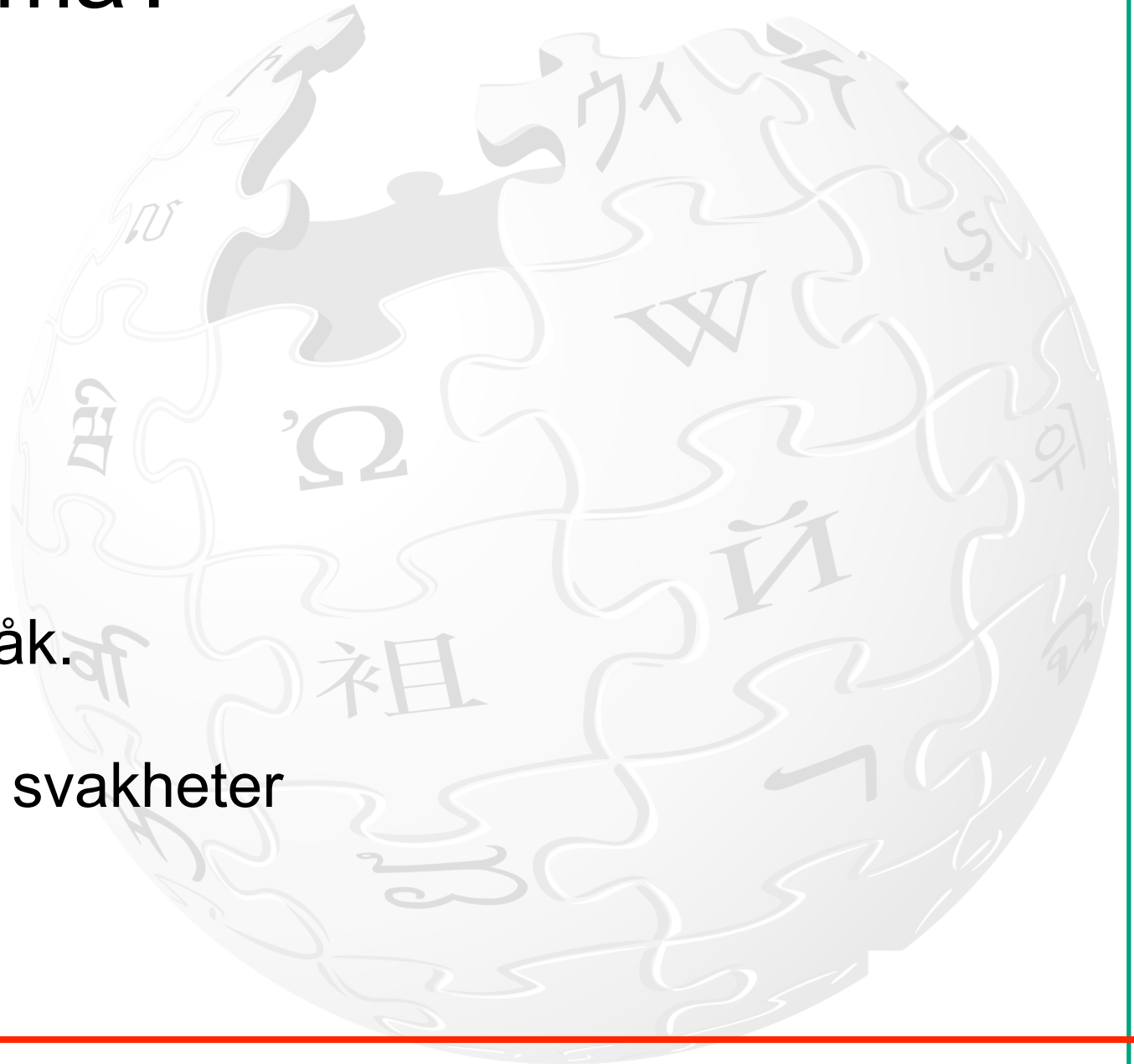
Grunnen til at det er bedre å fylle ut det første feltet sist er at tegnene forandrer seg over tid og at du kanskje likevel må skrive dem på nytt igjen etter at de andre feltene er ferdig utfyllt.

Hvordan kan jeg bidra?

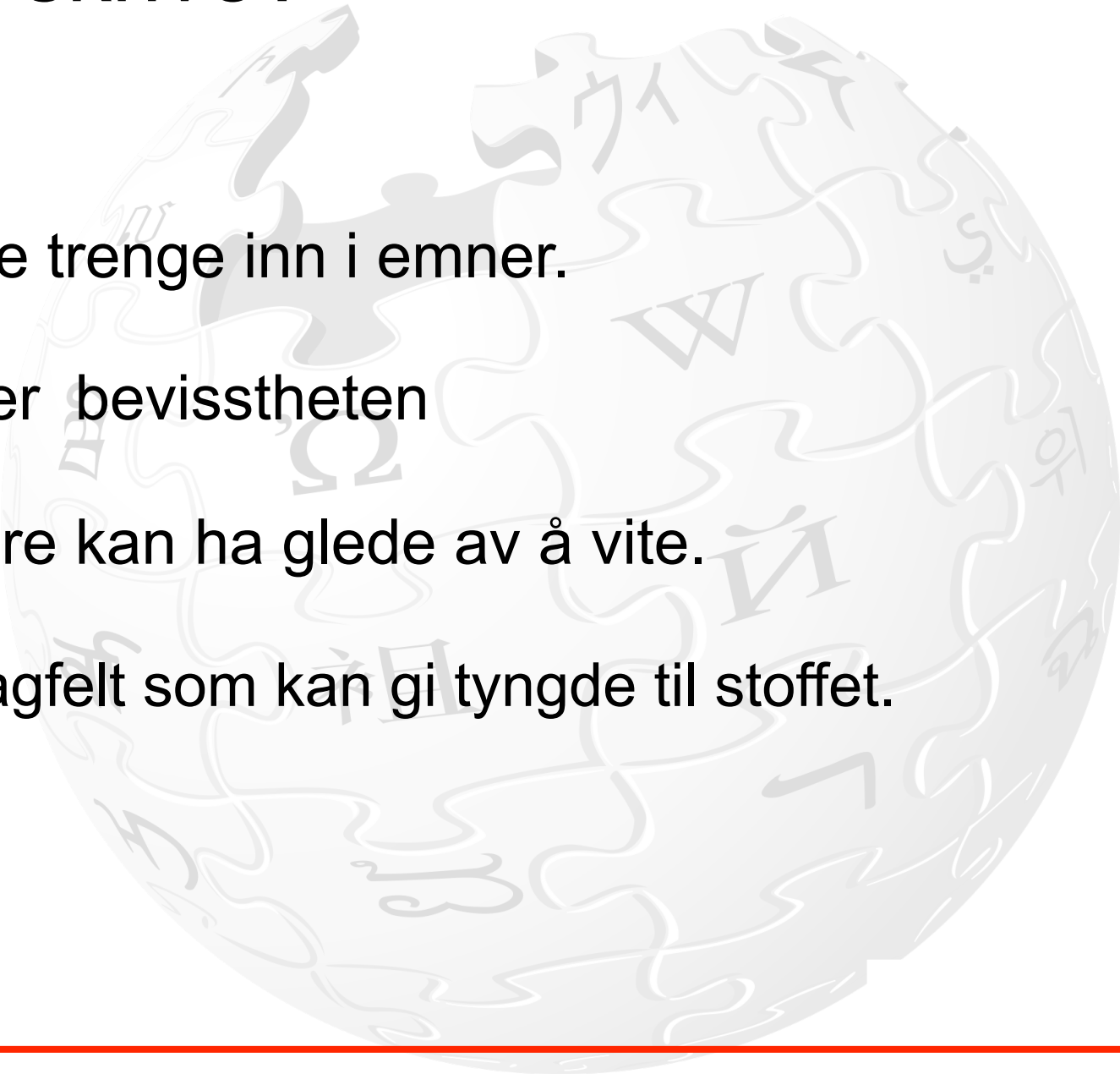

Begynn i det små?

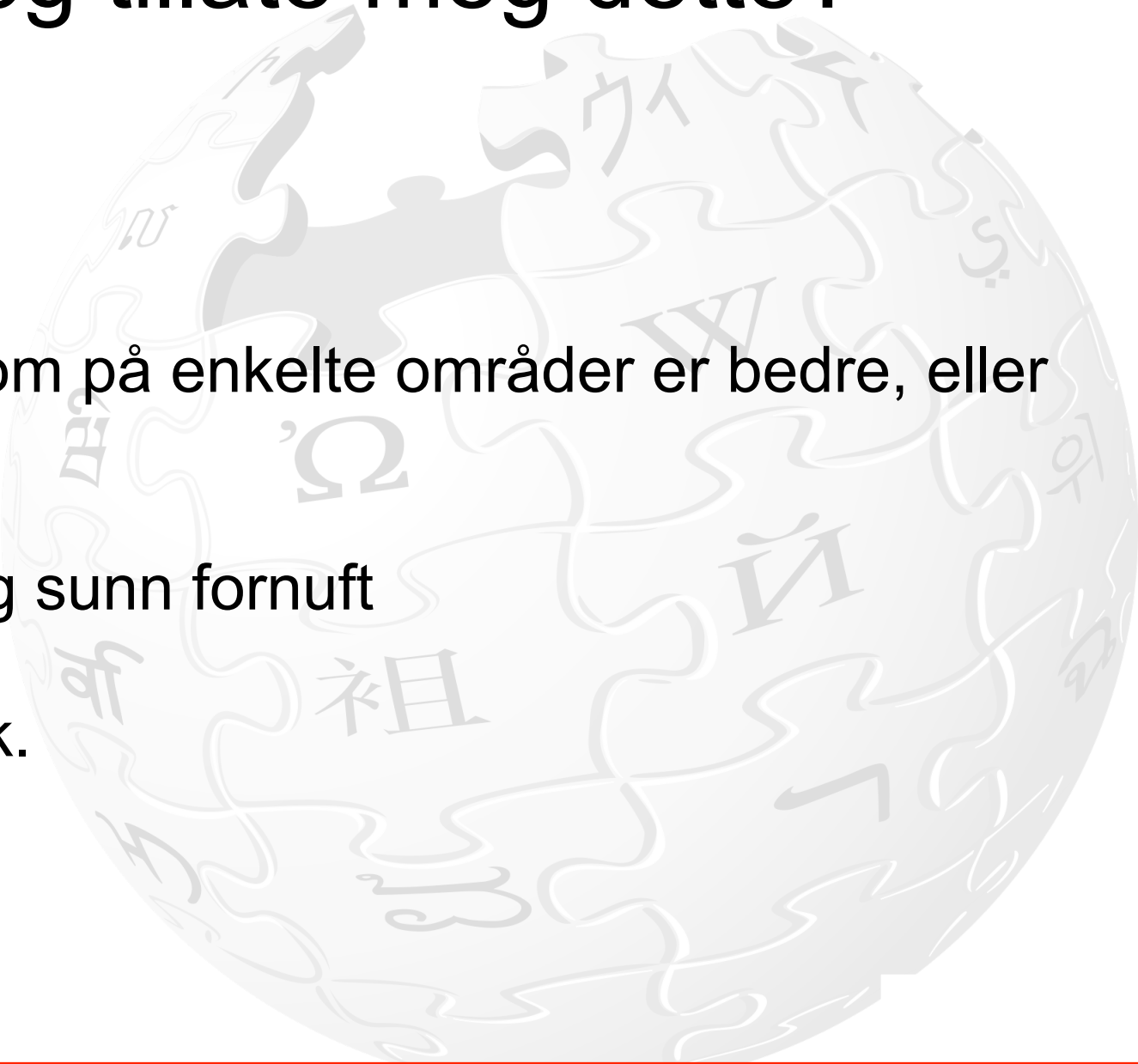
- Bruke Wikipedia.
- Rette skrivefeil.
- Korrigere uklart språk.
- Rette faktamessige svakheter

Hvorfor skal jeg skrive?

- Du lærer ved å måtte trenge inn i emner.
 - Det skjerper og klarer bevisstheten
 - Du vet noe som andre kan ha glede av å vite.
 - Du representere et fagfelt som kan gi tyngde til stoffet.
-
-

Hvordan kan jeg tillate meg dette?

- Du har kunnskaper som på enkelte områder er bedre, eller like gode som andres.
 - Du har kritisk sans og sunn fornuft
 - Korrigere uklart språk.
-
-

Neste skritt?

Brukerside

- Det kan være greit å ha en brukerside
 - Brukersiden blir ens ansikt utad i Wikipediasamfunnet.
 - Her kan man presentere seg i den grad man ønsker.
 - På diskusjonssiden under brukersiden kan man føre diskusjoner om artikkelskrivingen.
 - På kladdesidenene under brukersidene som man oppretter under brukersiden kan man arbeide i fred uten innblanding fra andre.
-

Opprette brukerside

- En brukerside opprettes akkurat som hvilken som helst annen side.
 - Skriv i søkefeltet: Bruker: Mitt Navn. Her er *Mitt Navn* den identiteten du har registrert deg under.
 - Trykk på *Opprett siden* og du får opp den blanke brukersiden i redigeringsmodus.
 - Skriv inn de opplysninger som du mener kan være greit for deg å bekjentgjøre for wikisamfunnet og lenker du ofte bruker
 - Trykk *Lagre*
-

Skattkiste

Man kan opprette en egen side under brukersiden hvor man tar vare på maler og knep fra andre artikler, hvordan man oppretter tabeller og lignende ting som ikke er så lette å huske.

Man kan klippe og lime fra og til denne siden.

Skriv i søkefeltet: Bruker:Mitt Navn/Skattkiste (eller en annen betegnelse).

Klikk på *Opprett siden*.

Så kan man lagre alt man ønsker og gjenbruke det senere.

Hvis jeg vil skrive en artikel?

Artikkelen

Man kan godt skrive artikkelteksten rett på redigeringsfeltet.

Men når man lagrer blir den evt. uferdige artikkelen lagt ut i Wikipedias artikkelrom og bli dermed synlig for alle, og alle kan kaste seg over den og redigere den.

De fleste av oss vil gjerne unngå dette.

Vi kan opprette en brukerside med underside der vi kan arbeide i fred til artikkelen er ferdig og klar til å legges ut.

Hvordan skal artikkelen se ut?

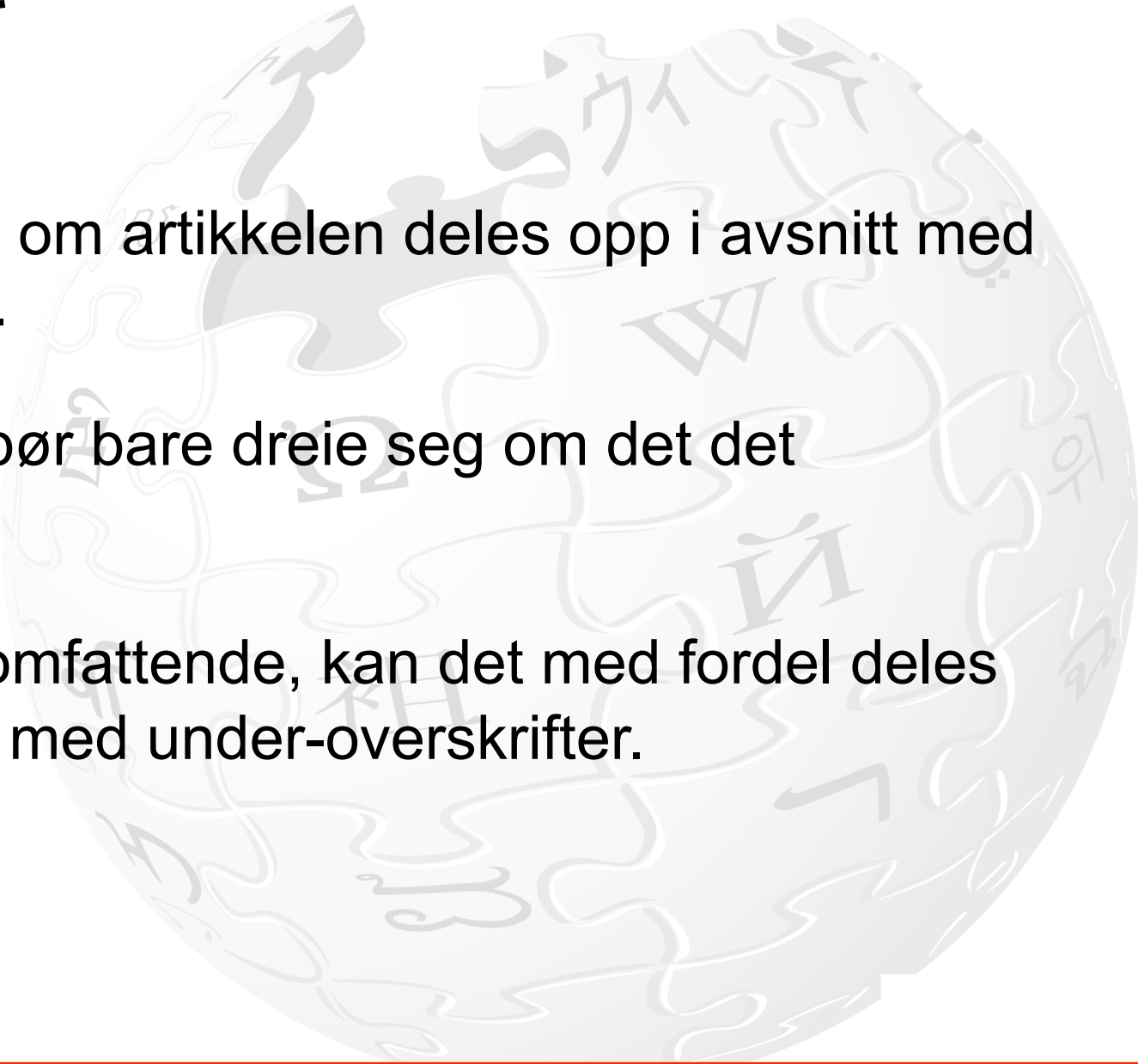
Regler for oppsett

- Det er artikkelens tema og vinkling som bestemmer hvordan den bør struktureres. Derfor kan man ikke uten videre sette opp faste regler for oppsettet.
 - Men det er en fordel å skrive nøytralt, distansert og faktaorientert.
 - Men den første setningen bør gi en noenlunde komplett forstilling om temaet.
-

Likevel noen retningslinjer

- En leksikal artikkel skal gis en stram form, struktur og et tiltalende utseende.
 - Første linje skal gi **klar identifikasjon av oppslagsordet.**
 - Bruk avsnittsoverskrifter, hold deg til saken i hvert enkelt avsnitt.
 - Ikke bland innholdet i avsnittene.
 - Unngå gjentakelser.
 - Er du usikker kan du kopiere en lignende artikkel og endre tekstinnholdet (forsiktig).
-

Bruk av avsnitt

- Det er ofte en fordel om artikkelen deles opp i avsnitt med stikkord-overskrifter.
 - Det enkelte avsnitt bør bare dreie seg om det det overskriften nevner.
 - Er avsnittsinholdet omfattende, kan det med fordel deles opp i mindre avsnitt med under-overskrifter.
-
-

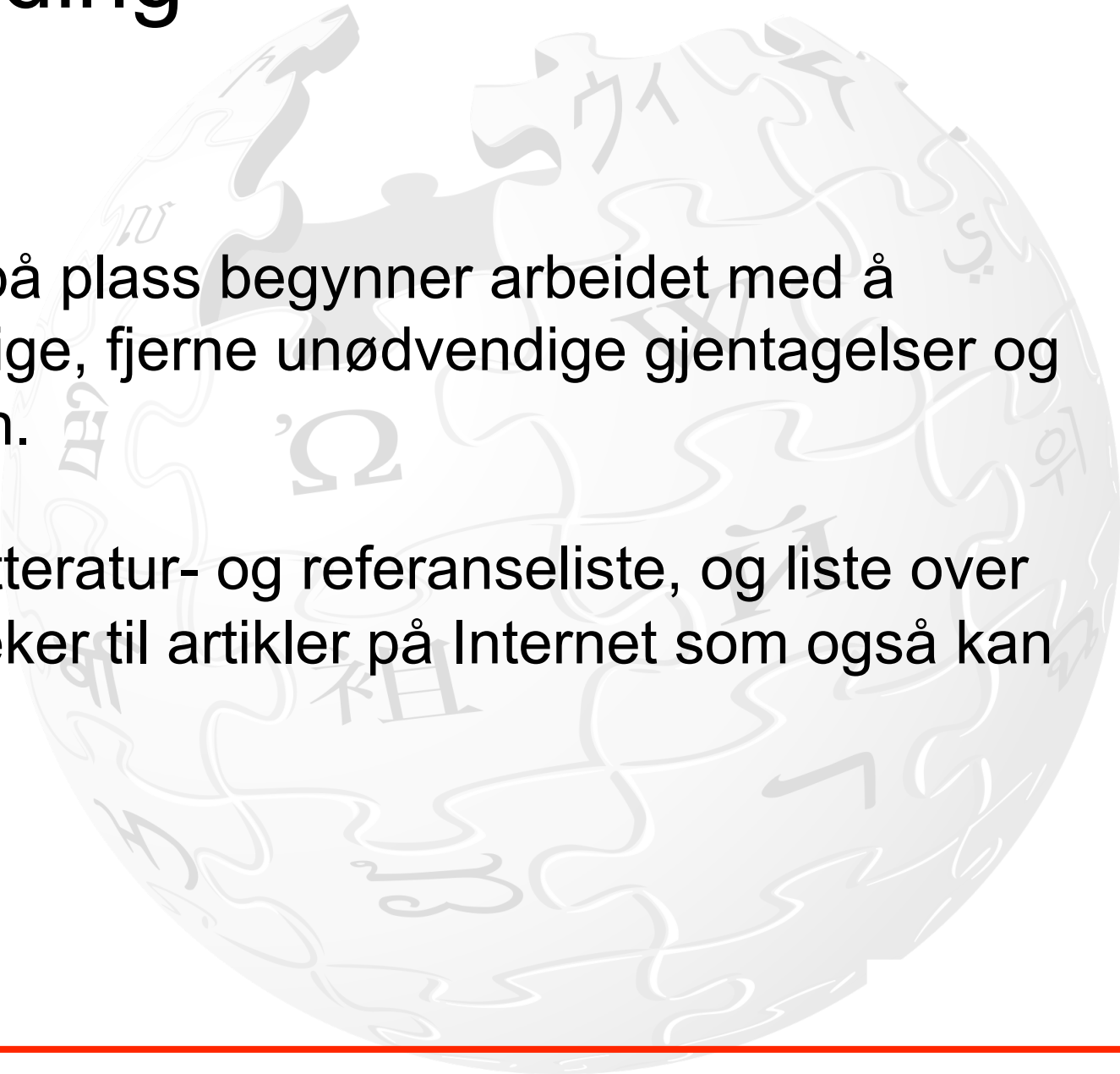
Oppbygging

- Hvis artikkeltema tilsier en historisk fremstilling, kan denne gjerne komme tidlig i artikkelen, etter et en innledende, rimelig redegjørelse for tema.
 - Det kan ofte være greit å gå **fra det generelle til det spesielle**, at det viktigste kommer først og de utfyllende detaljene kommer etter hvert og lenge ute i artikkelen (journalist-prinsippet).
-

Strukturering

- Noen arbeider etter notatprinsippet: Man leser seg opp, samler notater, ordner dem og skriver deretter artikkelteksten.
 - En annen måte å gjøre det samme på, er å opprette en disposisjon med de enkelte punktene som avsnittsoverskrifter (se dette senere) på kladdesiden.
 - Etter hvert som det fremkommer relevante fakta, sorteres de under de enkelte avsnittsoverskriftene.
 - Etter hvert som artikkelen utvikler seg kan man endre disposisjonen.
-

Videre bearbeiding

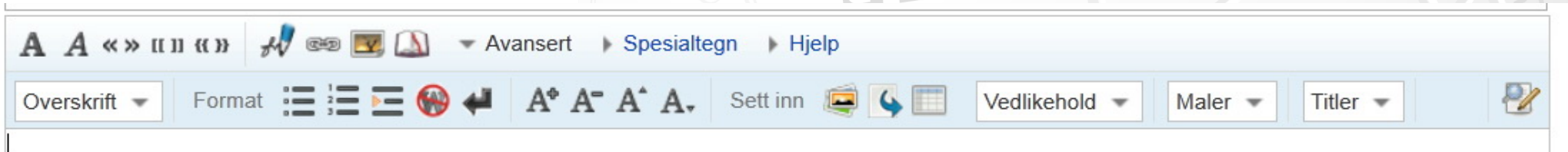
- Når hovedtilfanget er på plass begynner arbeidet med å arbeide med det språklige, fjerne unødvendige gjentakelser og bedre den logiske flyten.
 - Til slutt legges det til litteratur- og referanseliste, og liste over eksterne lenker som peker til artikler på Internet som også kan belyse emnet.
-
-

Faguttrykk

- Det er ingen grunn til å unngå faguttrykk. Men de må forklares.
 - Man kan sette forklarende stikkord i parentes.
 - I de fleste tilfeller er det en bedre løsning å opprette en såkalt *stub*, en få-linjers artikkel som gir en fyllestgjørende forklaring.
 - Faguttrykket kan da lenkes til den interne artikkelen (se *lenker senere*).
-

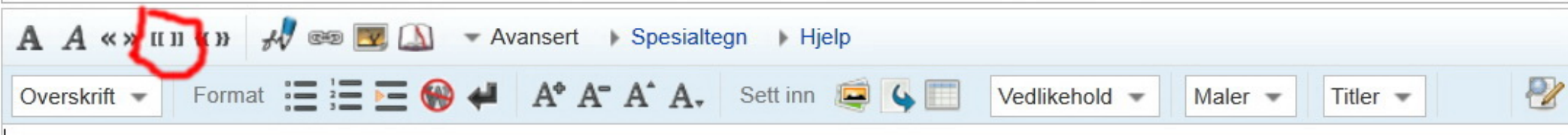
Redigeringsknappene

- For at artikkelen skal få det utseendet vi ønsker, må vi legge inn noen koder i teksten.
- Redigeringsknappene hjelper oss med dette:

- Ved å holde markøren over den enkelte knapp, kan vi lese hva den enkelte kan gjøre for deg.
 - Grovt sett faller de i to kategorier: Formattering og innsetting
-

Lenkeparentes

- Ved å markere et ord og klikke på denne knappen, gjøres ordet om til en lenke som viser til en intern artikkel. I visningsmodus vises lenken i rødt om artikkelen ikke er opprettet, ellers er den blå.
 - I redigeringsmodus ser en lenke som viser til artikkelen Kjøpsteder slik ut:

• `[[Kjøpsteder]]`
-

Utvidet bruk av lenkeparentes

Det er ikke alltid det ordet vi vil lenke til artikkelen er det samme som artikkelnavnet. La oss si at ordet er *kjøpstaden* og artikkelen heter *Kjøpsteder*. Da gjør vi slik:

1. Artikkelnavnet skrives først. Deretter lenkeordet. Som skilletegn benyttes en loddrett strek, stolpe, som finnes øverst til venstre på tastaturet under *Esc*.
 2. Marker tekststrengen og klikk på knappen lenkeparentes.
 3. Lenken ser da slik ut: `[[Kjøpsteder|kjøpstaden]]`
 4. I visningsmodus slik: [kjøpstaden](#) (eller [kjøpstaden](#)).
-

Redigeringskonflikt

- Denne meldingen er ikke lite nerveslitende.
- Den betyr at Wikipedia tror at to uavhengige brukere arbeider på artikkelen og prøver å lagre.
- Programmet gjør at du ikke får lagret de redigeringene du har gjort siden siste lagring.
- Men der er en vei ut av dette.

.

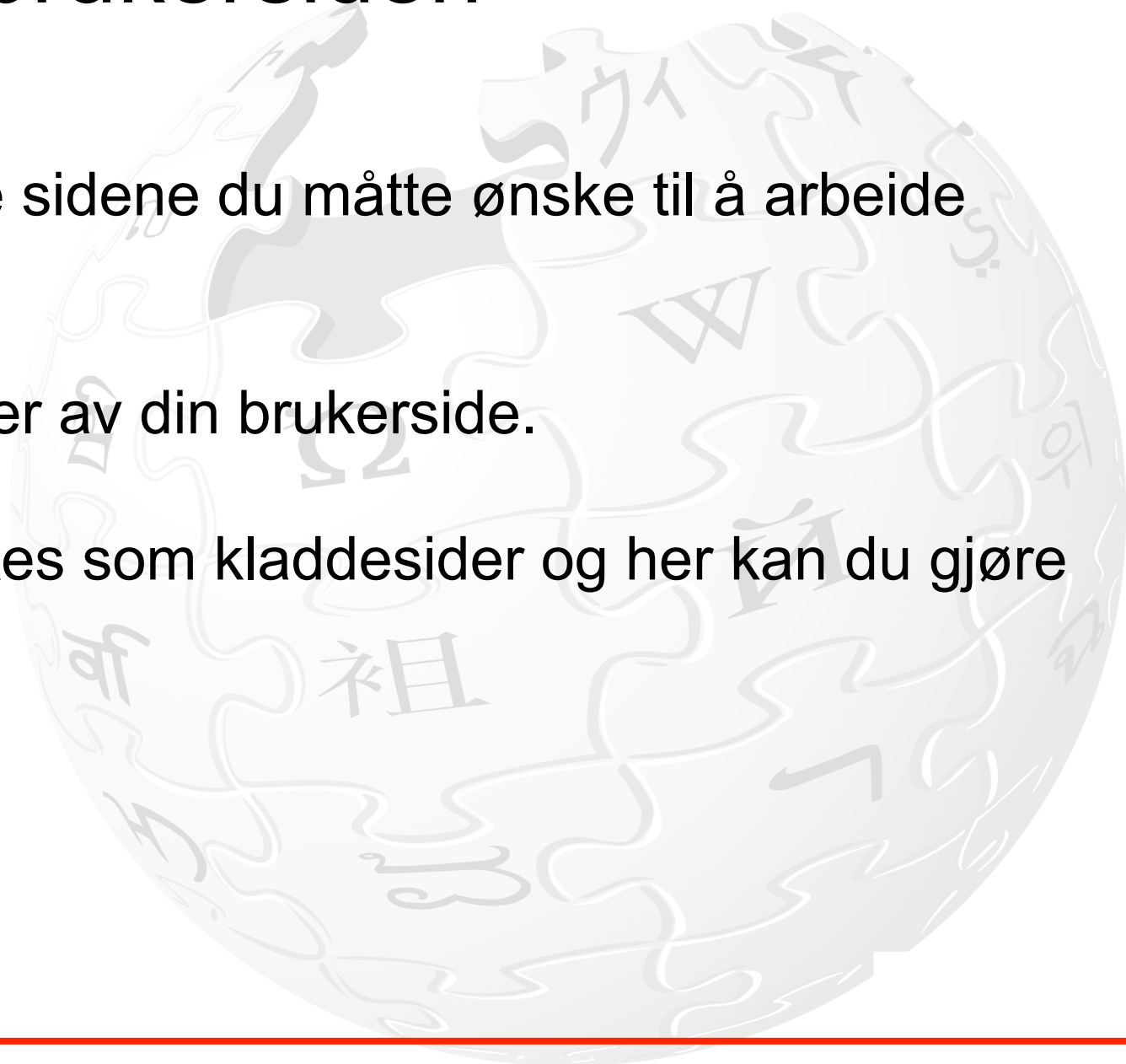
Prøv følgende

- Det kan av og til hjelpe å lagre igjen.
- Eller:
klippe ut siste redigeringen, gå ut av siden og laste den inn igjen på nytt
- Lim inn redigeringene i kildeteksten igjen.
- Lagre.
- En kopp kaffe er nå vel fortjent.

Undersider til brukersiden

- Nå kan du opprette de sidene du måtte ønske til å arbeide uforstyrret i.
- Disse blir da undersider av din brukerside.
- Disse sidene kan brukes som kladdesider og her kan du gjøre akkurat det du vil.

.

Oppretting av kladdeside

1. Skriv adressen til brukersiden din i søkefeltet: *Bruker:Mitt Navn*.
 2. Føy til en bryter: / fulgt av navnet på kladdesiden. Adressen i søkefeltet ser nå slik ut: Bruker:Mitt Navn/Kladd01.
 3. Trykk Enter.
 4. En blank redigerbar side kommer opp. Skriv noen midlertidige tegn og lagre. Disse tegnene kan fjernes eller overskrives når som helst.
-

Bruk av kladdesiden

- På denne siden kan du bygge opp artikkelen og eksperimentere med den så mye du vil før du anser den ferdig til å legges ut.
 - Når artikkelen er ferdig, klipper du ut innholdet på kladdesiden, oppretter artikkelen, limer inn innholdet der og lagrer.
 - Da er artikkelen så langt, ferdig fra din side. Nå kan andre godt komme med tilføyelser og bygge artikkelen videre.
-

Jeg finner ikke kladdesiden igjen

- En praktisk løsning er å legge en lenke til kladdesiden på brukersiden.
 - Skriv adressen til kladdesiden på brukersiden: “Bruker:Mitt Navn/Kladdeside “ og gjør adressen om til en lenke.
 - Den skal se slik ut: “[[Bruker:Mitt Navn/Kladdeside]]” .
-

Hvordan får jeg bilder i artikkelen?

Bilder

- Enhver artikkel får øket informasjonsverdi ved bruk av relevante bilder.
 - For å kunne benytte bilder må de først lastes opp på Wikimedia Commons.
 - Deretter kan bildets filnavne settes inn i teksten på ønsket sted.
 - I visningsmodus blir bildet synlig.
-

Opplasting

WIKIPEDIA
Den frie encyklopedi

- Forside
- Svaksynte
- Utmerkede artikler
- Hjelp
- Siste endringer
- Prosjekt
 - Stilmanual
 - Prosjektportal
 - Tinget
 - Torget
 - Tilfeldig side
- Wikipedia
- Utskrift
- Verktøy
 - Lenker hit**
 - Relaterte endringer
 - Last opp fil
 - Spesialsider
 - Permanent lenke
 - Siter artikkelen
- På andre språk

Ålfoten kirke

Fra Wikipedia, den frie encyklopedi

Ålfoten kirke (Ålfoten kyrkje) er en [langkirke](#) fra 1600 i [Bremanger](#) kommune, [Sogn og Fjordane](#) fylke. Byggverket er i tømmer og har 100 plasser. Den er bygd senest 1600, sjeldent reisealder

Ålfoten kirke

Foto fra kirkenorge.no

Byggeår	1600
Arkitektur	
Teknikk	Tømret
Materiale	Tre

Kirkearkitektur [vis]

Kategorier: [Kirker i Sogn og Fjordane](#) | [Kulturminner i Bremanger](#) | [Religiøse bygninger fra 1600-tallet](#) | [Bygninger og strukturer fullførte i 1600](#) | [1600-tallet i Norge](#)

Denne siden ble sist endret 18. jul 2012 kl. 14:47.

Lenken *Last opp* fil ligger under *Verktøy* i hovedmenyen.

Opplastingsveiviser

Hovedside
Velkommen
Brukerportal
Tinget

▼ Delta
Last opp fil
Siste endringer
Siste filer
Tilfeldig fil
Hjelp
Kontakt oss
Donasjoner

► Verktøy

[Personvern](#) [Om Wikimedia Commons](#) [Forbehold](#)

[Frode Inge Helland](#) [Min diskusjonsside](#) [Innstillinger](#) [Overvåkningsliste](#) [Egne](#)

Spesialside

Sø

Opplastingsveiviser

Takk for at du bruker vårt nye opplastingsverktøy! [Gi tilbakemelding](#) · [Hjelp med oversettelser](#) · [Tilbake til det gamle skjemaet](#)

Lær

Last opp

Utgivelsesrettigheter

Beskriv

Bruk

Velg en mediefil å donere

Ved å følge opplastingveiviseren ledes man gjennom opplastingsprosedyren.

Ærklæring om opphavsrett

Hovedside
Velkommen
Brukerportal
Tinget

▼ Delta
Last opp fil
Siste endringer
Siste filer
Tilfeldig fil
Hjelp
Kontakt oss
Donasjoner

► Verktøy

Frode Inge Helland Min diskusjonsside Innstillinger Overvåkningsliste Egne b

Spesialside

Søk

Opplastingsveiviser

Takk for at du bruker vårt nye opplastingsverktøy! [Gi tilbakemelding](#) · [Hjelp med oversettelser](#) · [Tilbake til det gamle skjemaet](#)

Lær

Last opp

Utgivelsesrettigheter

Beskriv

Bruk

Denne siden krever at du oppgir opphavsrettsinformasjon for dette verket, for at andre skal kan gjenbruke det.

- Denne filen er mitt eget arbeide.
 Denne filen er ikke mitt eget arbeide.

Neste

Kryss av i boksen *Denne filen er mitt eget arbeide*

Avgi rettigheter

WIKIMEDIA COMMONS

Hovedside
Velkommen
Brukerportal
Tinget

▼ Delta
Last opp fil
Siste endringer
Siste filer
Tilfeldig fil
Hjelp
Kontakt oss
Donasjoner

► Verktøy

Opplastingsveiviser

Takk for at du bruker vårt nye opplastingsverktøy! [Gi tilbakemelding](#) · [Hjelp med oversettelser](#) · [Tilbake til det gamle skjemaet](#)

Lær → Last opp → **Utgivelsesrettigheter** → Beskriv → Bruk

Denne siden krever at du oppgir opphavsrettsinformasjon for dette verket, for at andre skal kan gjenbruke det.

Denne filen er mitt eget arbeide.

Jeg, , innehaveren av opphavsretten til dette verket, gir herved ugjenkallelig hvem som helst retten til å bruke dette verket under Creative Commons Navngivelse DelPåSammeVilkår 3.0-lisensen ([lisenstekst](#)).

(Alle kan bruke, dele og bearbeide dette verket, så lenge de krediterer meg, og deler eventuelle bearbeidede verker under denne lisensen.)

[Bruk en annen lisens](#)

Her er vi ved *the point of no return*.

Man mister ikke retten til å bruke eget bilde slik man selv vil, men ærklærer seg villig til å dele denne retten med enhver annen – for alltid.

Beskrivelse

Opplastingsveiviser

Takk for at du bruker vårt nye opplastingsverktøy! [Gi tilbakemelding](#) · [Hjelp med oversettelser](#) · [Tilbake til det gamle skjemaet](#)

Lær

Last opp

Utgivelsesrettigheter

Beskriv

Bruk

*Tittel [?](#)

2012 10 13 Oslo 001

*Beskrivelse [?](#)

norsk

[Legg til en beskrivelse på et annet språk](#)

*Dato opprettet [?](#)

2012-10-13 12:31:01

[Legg til kategorier og mer informasjon ...](#)

* = Dette feltet er obligatorisk.

Her legger man inn beskrivelse av hva bildet forestiller. Det er en fordel at dette filinnholdet seg i filnavnet. *Denne* filen burde hatt DKW i navnet, da dette ville lette senere søk.

Sette bildet i artikkelen

Hovedside
Velkommen
Brukerportal
Tinget

▼ Delta
Last opp fil
Siste endringer
Siste filer
Tilfeldig fil
Hjelp
Kontakt oss
Donasjoner

► Verktøy

Spesialside

Opplastingsveiviser

Takk for at du bruker vårt nye opplastingsverktøy! [Gi tilbakemelding](#) · [Hjelp med oversettelser](#) · [Tilbake til det gamle skjemaet](#)

Lær

Last opp

Utgivelsesrettigheter

Beskriv

Bruk

Takk for opplastingen!

Du kan nå bruke denne filen på nettsteder som Wikipedia eller lenke til den på nettet.

2012 10 13 Oslo
001.JPG

For å bruke filen i en wiki, kopier denne teksten inn i en side:

```
[[File:2012 10 13 Oslo 001.JPG|thumb|Legg inn bildetekst her]]
```

For å lenke til den i HTML, kopier denne URL-adressen:

```
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:2012_10_13_Oslo_001.JPG
```

Her kan man i redigeringsmodus kopiere inn filnavnet og lime det inn i artikkelteksten på ønsket plass.

Billedstreng

En **billedstreng** inneholder de opplysninger som skal til for at bildet skal vises i rett størrelse, på rett plass og med undertekst.

Eksempel:

```
[[Bilde:Mariakirken portal.jpg|left|215px|thumb|Mariakirken i Bergen, sørportal {{byline|Nina Aldin Thune}}]]
```

Forklaring:

Bilde=Instruks om å vise billedfil

left=Bildet plasseres til venstre på siden

215px=billedbredde 215piksler

thumb= uten vises bildet i full størrelse.

Bildet i visningsmodus

- Billedstrengen i redigeringsmodus
- `[[Bilde:Mariakirken portal.jpg|left|215px|thumb|Mariakirken i Bergen, sørportal {{byline|Nina Aldin Thune}}]]`
- Den vises slik i visningsmodus:

Bygningen [rediger](#)

Mariakirken i Bergen, sørportal

Foto: Nina Aldin Thune

Kirken er antatt å være bygget en gang på 1100-tallet, sannsynligvis mellom 1130 og 1170. Den har brent ved bybrannene i 1198 og 1248. Etter 1248 ble koret forlenget. Det opprinnelige koret er den delen som ligger vest i koret. Den tilhører den bygningstradisjonen som var dominerende i Bergen på 1100-tallet som var klassisk **romansk**. Denne typen var utviklet i Nord-Italia på 1000-tallet og spredt nordover via Tyskland og Lund og finnes bl.a. **Domkirken i Lund** som var Norges erkebiskopkirke (1104-1152) da Mariakirken ble bygget.

Kirken er en **basilika**. Den har et langhus med et høyt midtskip og to lavere sideskip. Midtskipsmurene har arkaderekker med pillarer forbundet med buer og triforieganger inne i murverket med todelte åpninger inn mot kirkerommet. Det er ikke klerestorievinduer over triforiegangene slik det vanligvis er i en basilika.

Mariakirken har to vesttårn.

Billedgalleri 1

I visningsmodus ser billedgalleriet slik ut:

Planen for bygningene for de tyske kjøpmennene i Bergen mellom 1150 og 1160. Da ble den overdratt kongen etter at de siste bryggegårdene hadde blitt solgt. Etter den tid var den kirke for den tyske menigheten i Bergen til den i 1874 ble ordinær sognekirke.

Bilder [rediger](#)

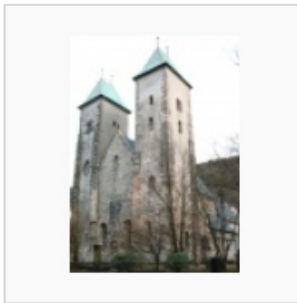

Foto: Nina Aldin Thune

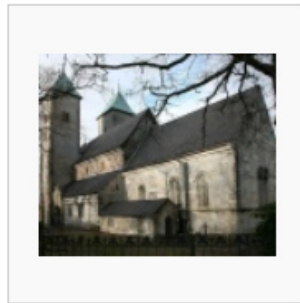

Foto: Nina Aldin Thune

Foto: Nina Aldin Thune

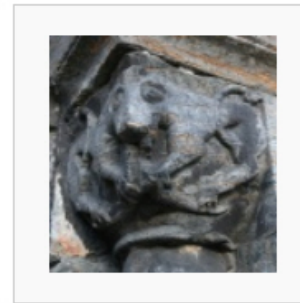

Foto: Nina Aldin Thune

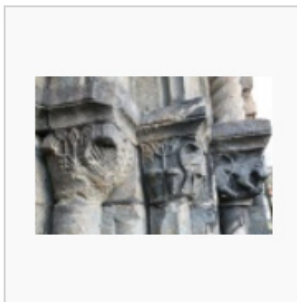

Foto: Nina Aldin Thune

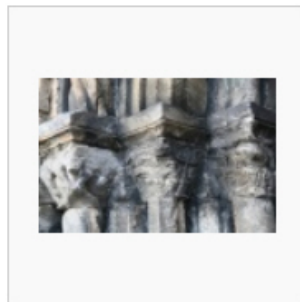

Foto: Nina Aldin Thune

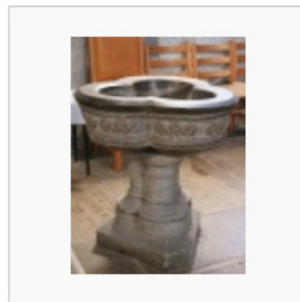

Foto: Nina Aldin Thune

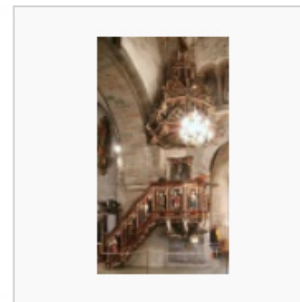

Foto: Nina Aldin Thune

Billedgalleri 2

I redigeringsmodus settes billedgalleri opp slik:

```
==Bilder==
```

```
<gallery>
```

```
Bilde:Maria.bg - 1.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg - 2.JPG|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg - 3.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg - 5.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg - 6.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg - 7.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg 8.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

```
Bilde:Maria.bg-9.jpg|{{byline|Nina Aldin Thune}}
```

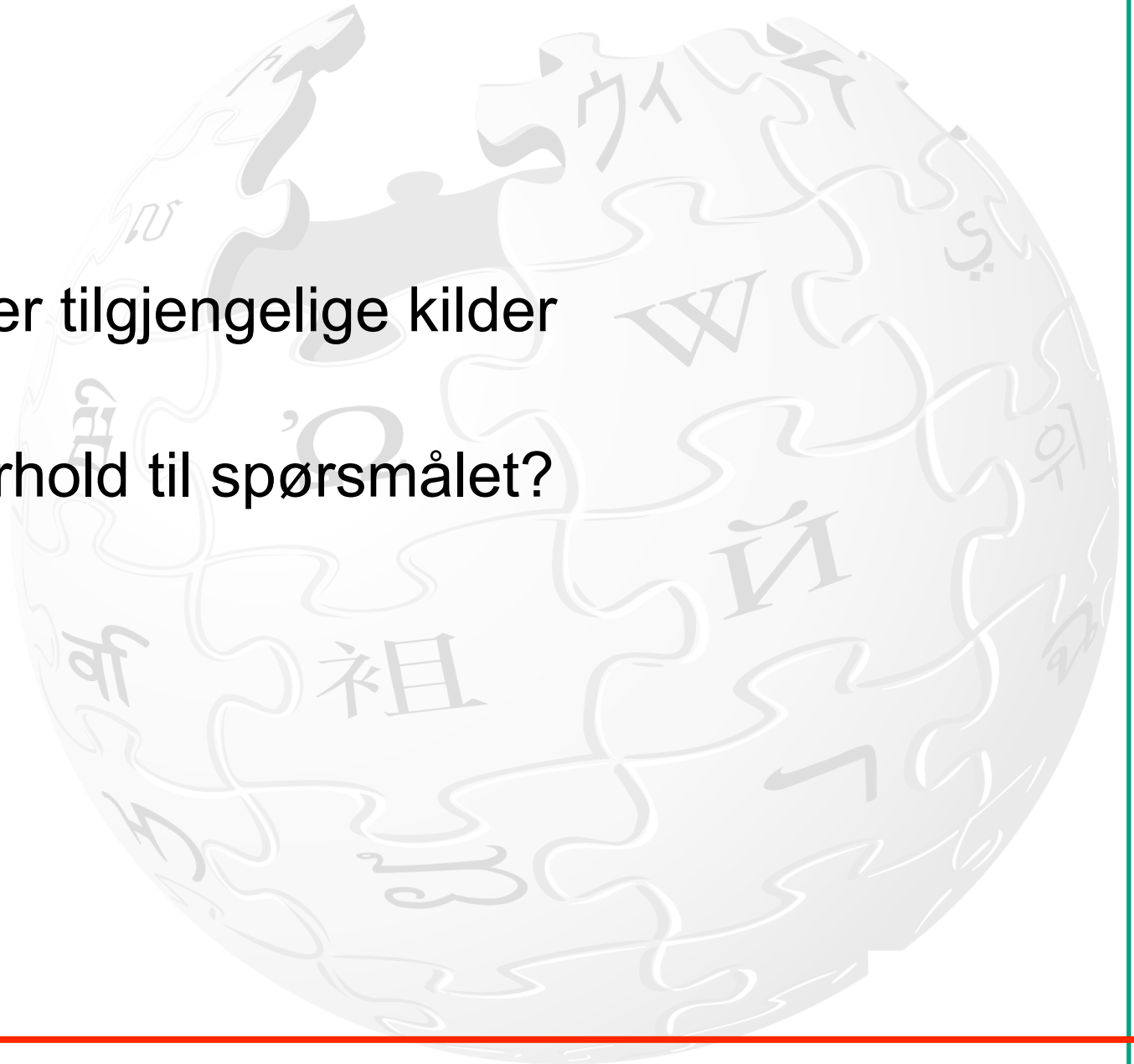
```
</gallery>
```

Maler

- Maler er små kodete tekster som kaller opp ferdiglagede skjema, tekster o.a.
- Hvis man i billedteksten setter inn malen {{Byline|Mitt Navn}} vil dette i visningmodus bli til
- Foto:Mitt Navn.
- Denne teksten alltid bli vist på egen linje under billedteksten og i mindre bokstavhøyde (kfr. *Billedgalleri 1*) .

Kilder

- Skaff deg oversikt over tilgjengelige kilder
- Er kilden relevant i forhold til spørsmålet?
- Er kilden troverdig?

Kildens ektehet

- Er kilden ekte?
- Hvor gammel er kilden?
- Er kilden offentlig eller privat?
- Er kilden formell eller uformell?

Kildens legitimitet

- **Hvem** har produsert kilden, hvilket miljø stammer den fra?
 - Hva **er** denne kilden, Hvilken **karakter** har den, Under hvilke **forhold** oppstod den?
 - Hvilke **formål** har de som har laget den med den?
 - Har kilden en eller flere **opphavsmenn**?
-

Original forskning?

- Et hovedkrav til kildene er at de er **publisert materiale**.
 - Som en hovedregel skal **ikke original forskning** publiseres i Wikipedia.
 - Det som blir ansett som original forskning vil normalt bli **slettet**.
 - Som original forskning regnes upubliserte forskningsrapporter, førstehånds beretninger, egne oppdagelser og lignende.
-

Hvorfor kildeangivelse?

- For å forbedre wikiens troverdighet og **autoritet**
 - For å sikre at artiklenes innhold kan **sjekkes** av enhver leser eller skribent.
 - For å hindre eventuelle **uoverensstemmelser** om innholdet.
 - For å **kreditere** en kilde for informasjonen
 - Unngå anklager om **plagiat**.
-

Bruk av stoff

- Avskrift og overføring av tekst er brudd på lov om **opphavsrett**.
- Et unntak er sitater. De må merkes med **"Sitat"**.

Bruk av bilder

- Bruk av relevant illustrasjonsmateriale vil i alminnelighet løfte artikkelens **verdi** og **lesbarhet**.
- Bilder som er hentet fra **Wikimedia Commons** kan brukes fritt.
- Denne billedbasen inneholder millioner av bilder.

Så, det store skrittet

På kladdesiden – eller sandkassen om man vil – kan man se artikkelen i sin ferdige form finpusse på artikkelen til den er å anse som ferdig

Da er den klar til å legges ut i artikkelrommet – til å **bli publisert.**

Men først må den **opprettes**

Opprette og legge ut artikkel

Opprette artikkel

- Skriv artikkelnavnet (her: *Reisealter*) i søkefeltet
- Dette skjermbilde kommer opp.

Søkeresultat

reisealter

Mente du: [reinalter](#)

[Innholdssider](#) [Multimedia](#) [Hjelp- og prosjektsider](#) [Alt](#) [Avansert](#)

Opprett siden **Reisealter** på denne wikien.

[Alter](#)
Fil:Pergamonmuseum Pergamonaltar. jpg | Pergamonalteret i Berlin er et monumentalalter viet til Zevs Fil:Altar. stmaryredcliffe. ...
3 KB (209 ord) - 21. okt 2012 kl. 07:49

[Alfoten kirke](#)
Den er bygd senest 1600, sjeldent **reisealter**. Kategori:Kirker i Sogn og Fjordane
Kategori:Kulturminner i Bremanger Kategori:Religiøse ...
843 B (94 ord) - 18. jul 2012 kl. 14:47

- Trykk på *Reisealter*.

Legge ut artikkel

- Dette skjermbilde kommer opp:

Artikkel Diskusjon Opprett ☆ Søk

Oppretter Reisealter

- Du er nå i ferd med å opprette en ny artikkel. Når du trykker «Lagre siden» vil artikkelen publiseres umiddelbart, så tenk gjennom hva du skriver. For å eksperimentere, bruk [sandkassen](#).
- Hvis du er ny på Wikipedia finner du hjelp på [velkomstsiden](#).
- Før du oppretter artikkelen bør du ha gjort deg kjent med [hva Wikipedia ikke er](#) og prosjektets [relevanskriterier](#) for å unngå at artikkelen din blir slettet. Spesifikt er Wikipedia ikke en plass for selvpromotering, reklame eller tilfeldig informasjon.

A A «» || «» Avansert ▸ Spesialtegn ▸ Hjelp

Overskrift ▾ Format [List icons] [No icon] [Undo icon] A+ A- A^ A- Sett inn [Image icon] [Undo icon] [Calendar icon] Vedlikehold ▾ Maler ▾ Titler ▾ [Image icon]

- Klipp ut artikkelen fra kladdesiden, lim inn her og lagre og trykk Lagre
 - Artikkelen er lagt ut.
-

Hva med bilder?

Lisens

- Bilder skal publiseres under en **lisens** som bestemmer publiseringsbetingelsene.
 - Wikipedia bruker en lisens som tillater **fri bruk** av bildene,
 - Bildene kan også **endres** og republiseres under samme lisens.
 - Konkurrentene derimot, **kjøper** retten til å publisere bildene.
-

Hva betyr dette i praksis?

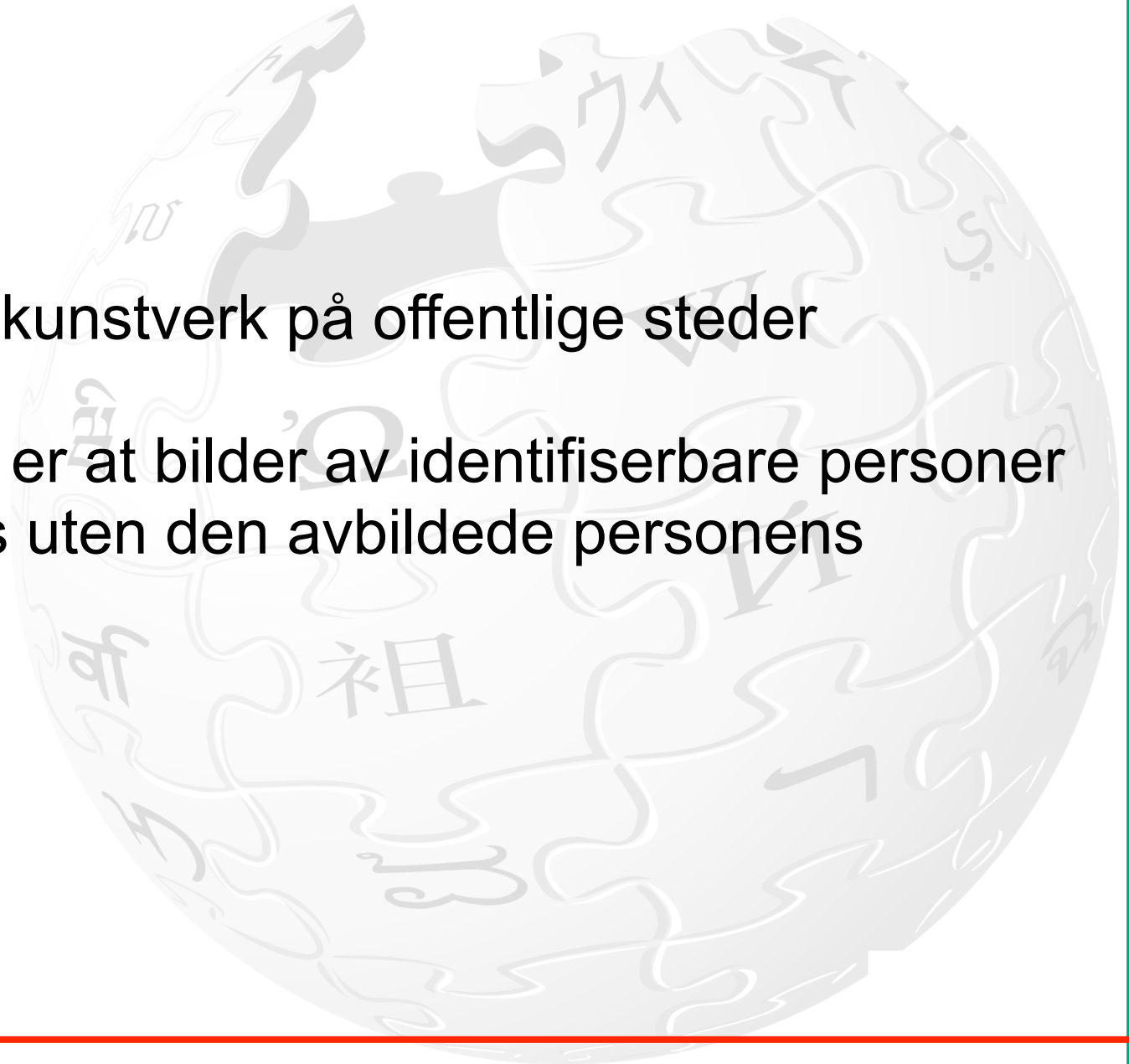
- Konkurrentene har derfor, så langt økonomien tillater det, en langt friere tilgang til bilder med opphavsrett og til bilder som gjengir objekter belagt med opphavsrett.
 - Opphavsretten gjør vanskeligere å skaffe bilder til artikler om bildende kunst og arkitektur og bilder av objekter som er belagt med opphavsrett.
 - På den andre siden stiller et stort antall frivillige fotografer til disposisjon bilder av tildels god kvalitet og legger dem ut på Wikimedia Commons, hvor alle kan laste dem ned og bruke dem fritt.
-

Hvilke konsekvenser får dette?

- Bildene skal kunne brukes på **alle** språkutgaver, prosjekter
 - Wikipedia gjerne må derfor rette seg etter de strengeste lovgivningene i hvert enkelt land.
 - Et eksempel er at den Italienske lovgivningen ikke tillater publisering av bilder av bygninger før arkitekten har vært død i 70 år.
-

Begrensninger

- Dette gjelder også kunstverk på offentlige steder
- Et annet eksempel er at bilder av identifiserbare personer ikke kan publiseres uten den avbildede personens samtykke.

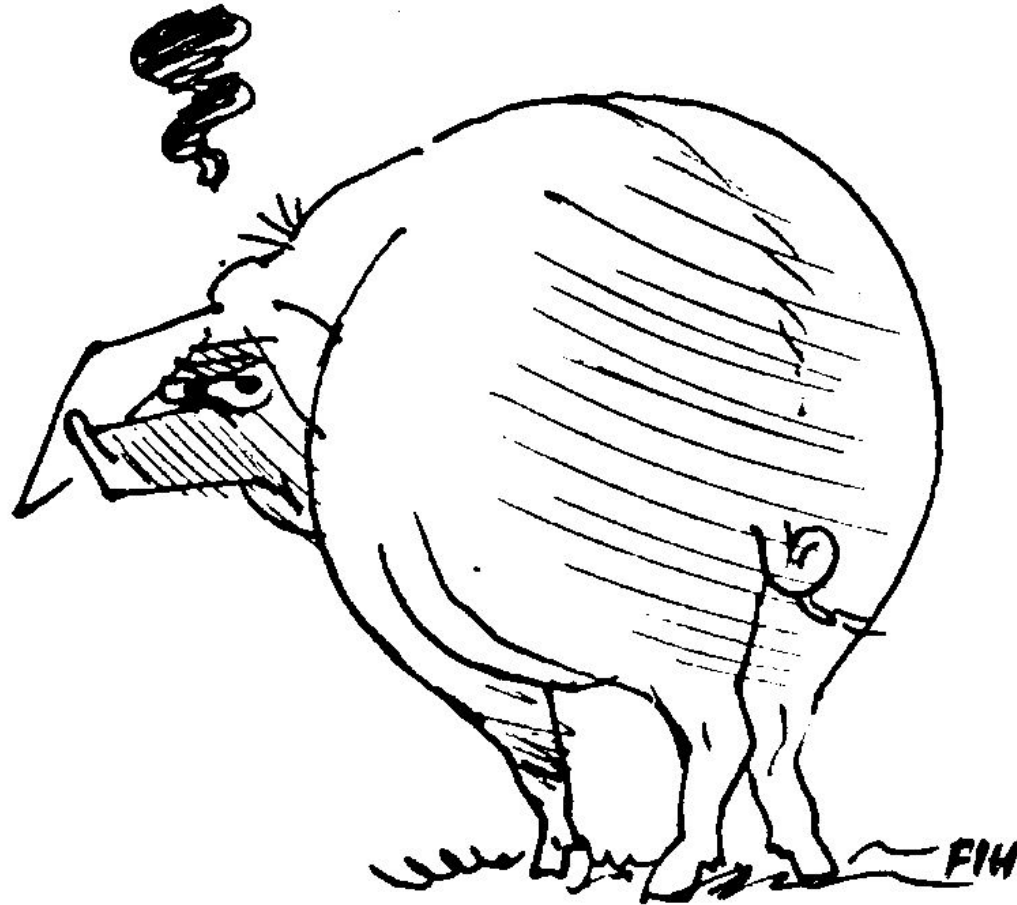

Bono

- **BONO** er en økonomisk interesseorganisasjon for kunstnere - tilsvarende TONO.
 - En kunstner som er medlem av BONO kan ikke selv uten videre gi tredjepart anledning til å publisere bilder av sine verk.
 - Bono krever avgift for bruk og gjengivelse av kunstsverk og utbetaler andel til kunstnere.
-

Ikke gi opp!

- Ikke gi opp om det skulle skjære seg.

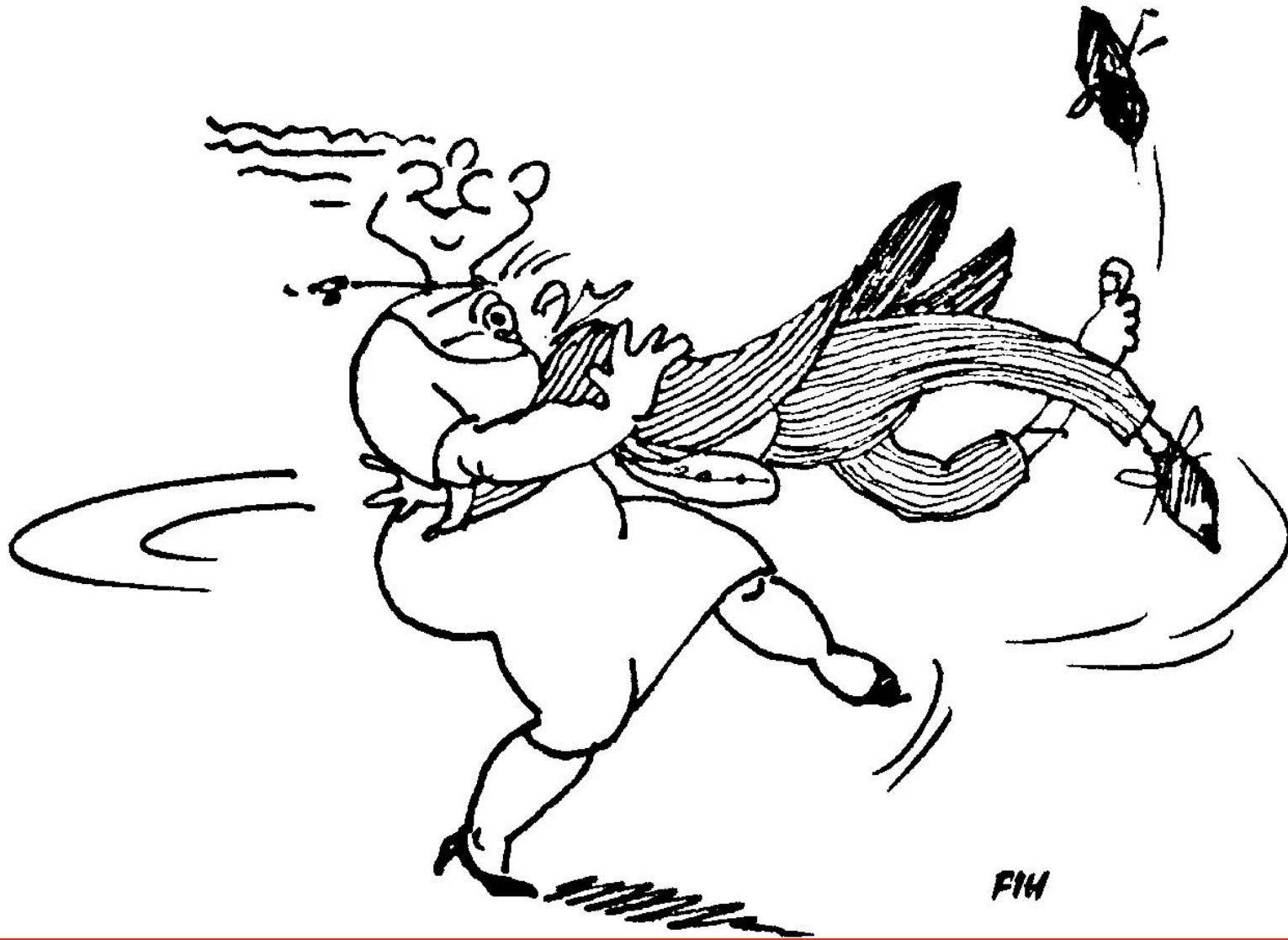

- Søk hjelp hos erfarne brukere eller en administrator.:
-

Dette blir mye å huske på

- Er du i tvil, så be om hjelp. En administrator eller en annen bruker vil raskt komme deg til unnsetning.
 - Du kan be om hjelp på *Tinget* eller *Torget*.
 - Eller du kan klikke på en av de blå navnelenkene til brukere. Kan ikke vedkommende hjelpe deg, vil andre komme deg til unnsetning.
 - Listen over administratorer finner du ved å skrive **“Wikipedia:Administratorer”** i søkefeltet.
-

Øvelse gjør mester!

FIW